

BUHUNDPROSJEKTET - hälsoundersökningen för norska BUHUND 2010

Tack till alla som har ställt upp med hundar och tid till buhundprojektet hittills! Tack vare entusiastiska hundägare och otroligt trevliga och samarbetsvilliga buhundar har projektet haft en strålande start!

Efter en flygande start på Buhundens Nationaldag den 29 augusti förra året har cirka 130 buhundar blivit ögonlysta och ännu fler har gett blod! Buhundmiljöerna i de nordiska länderna arbetar nu tillsammans i detta projekt. Dessutom har uppfödare och hundägare i USA, Storbritannien och andra länder på kontinenten visat intresse att också delta. Det är mycket viktigt med en gemensam insats i alla de länder där vi hittar den norska buhunden - vi vill alla bevara denna värdefulla och vackra rasen sund och frisk i framtiden.

Hälsoundersökning NORSKA BUHUND 2010

Hälsoundersökningen av den norska Buhund är nu klar (15 juni). Enkäten är öppet för alla som har buhund, och vi hoppas att så många som möjligt kommer att svara på enkäten. Målet är bästa möjliga hälsa, beteende och livskvalitet för våra hundar och bevara buhunden frisk och kry så att våra efterkommande kan njuta av dess underbara humör och sällskap.

Nu är det upp till dig - gå till www.hundoghelse.no och ge ditt bidrag till buhundprojektet.

Det finns en länk från klubbens hemsida www.buhund.no, där du också hittar mer information om hälsoundersökningen och Buhundprojektet.

Det lösenord du behöver för att besvara hälsa undersökning är följande: buhund310.

Du kan skicka ett svar för varje hund du har, även avlidna hundar. Tips också vilja andra buhundvenner på undersökningen är vi beroende av ett litet volontär-försök "att nå ut till alla som har buhund! Vet du någon som inte har tillgång till webben är det bra om du kan hjälpa dem att svara. Alla bidrag är viktiga för att få en fullständig överblick som möjligt av hälsotillståndet hos den norska Buhunden. Undersökningen kommer att vara där uppe ett par månader, och hösten 2010 hoppas vi att så många buhundsägare som möjligt har svarat.

DNA-TEST katarakt och ögonlysning

Det har hittills hållits fyra gemensamma möten med ögonlysning och blodprovstagning. Tre i Norge och ett i Danmark. Buhundsägare och uppfödare har gjort en enorm ansträngning för att uppnå detta. I Danmark blev 31 hundar undersökta och blodprov togs på Hobro Animal Hospital i november 2009 och i Norge har totalt 129 hundar undersökts - fördelade på Morokulien i augusti 2009 och två ögonlysningstillfällen vid Norges Veterinärhögskola i november 2009 och april 2010.

Alla dessa tillfällen har varit mycket trevliga Buhunds evenemang. Med bara trevliga hundar och ägare. Nu arbetas det för full med att ordna ett gemensam ögonlysningstillfälle med blodprovstagning i Sverige. Detta kommer, om allt går enligt planerna, att hållas i samband med Buhundringens årliga utställning i Kolmården augusti 2010. Följ Buhundringens hemsida för mer info.

Vi sitter nu med en hel del material som ska gås igenom. Ögonlysningens resultaten och blodprov är grunden vi behöver för att kunna börja söka efter mutationer som orsakar katarakt på Norsk Buhund. När vi hittar mutationer eller förändringar i arvsmassan - kan vi gå vidare och utveckla de DNA-test som ger oss svar på om en hund bär på genen för katarakt eller inte.

Arbetet med DNA-testet kommer att ta tid, och vi är beroende av sponsorer för att köra analysen. Men vi har kommit väldigt långt på kort tid och med begränsade resurser. Resultaten från enkäten kommer att presenteras när vi har gått igenom materialet. Preliminära resultat visar att vi har ungefär 50% PNK (Pulverulent katarakt "Buhundskatarakt"). Detta är inte förvånande - det är samma andel som Bjerkås / Haaland hittade i sin studie från 1995. Allt tyder på att denna typ av katarakt har en liten klinisk betydelse för hundar - de flesta av dem fungerar mycket bra med dessa förändringar i linsen. Eftersom så många har också förändringar kan hundarna med PNK användas i avel, men bara när de paras med en hund som är fri från denna katarakt.

När det gäller en annan typ av katarakt - ärftlig utvecklings katarakt, verkar det som vi nu har fler hundar med denna typ jämfört med studien från 1995. För närvarande verkar det som om ungefär 20% av hundar har denna typ (ca 10% år 1995). Denna typ av katarakt kan orsaka synnedsättning i varierande grad hos hundarna. Förändringarna ser vi i olika delar av linsen, med en tonvikt på kortikal, bakre polär, pulverulent och i den främre delen av linsen. Det finns en dominans av kortikal och bakre polär katarakt. Om placeringen i linsen har samma eller olika genetisk bakgrund vet vi inte än, men det är något vi hoppas på att reda ut genom Buhundprojektet. Ett DNA-test kommer att göra det lättare för oss att avelsmässig arbeta med denna ögonsjukdom hos buhunden, då ett blodprov kan ge oss

svar på om hunden är bärare eller inte i unga år. Tills vi kommer dit är regelbundna ögonlysningar av buhundar (se rekommenderade ögonlysningsrutiner under Buhundprosjektet på hemsidan) det enda sättet vi har att upptäcka detta. Hundar med denna typ av katarakt ska inte användas i avel.

Även om vi nu har en del katarakter hos Norsk Buhund så finns det mycket positivt som har kommit fram vid de ögonlysningstillfällen som genomförts. Det finns mycket lite andra ögonsjukdomar hos Norsk Buhund – dvs, vi har friska ögon både när det gäller ögonlock och andra delar av ögat som näthinnan. I näthinnan är det många raser som har ärftliga ögonsjukdomar, men på norsk Buhund verkar det alltså vara sällsynt. Det är dock något som vi bör hålla ett vakande öga på - genom regelbunden ögonlysning.

Återigen - ett stort tack till alla som bidragit och fortsätter att bidra till projektet! Följ hemsidan för klubben www.buhund.no verksamheten framåt i samband med projektet

BUHUNDPROSJEKTET - HELSEUNDERSØKELSEN FOR NORSK BUHUND 2010

Tusen takk til alle dere som har stilt opp med hunder og tid til buhundprosjektet så langt! Takket være engasjerte hundeeiere og særs hyggelige og samarbeidsvillige buhunder har prosjektet fått en strålende start!

Siden en "flying-start" på Buhundens Nasjonaldag 29.august i fjor, har omtrent 130 buhunder blitt øyelyst og enda flere donert blod! Buhundmiljøene i Norden jobber nå sammen om dette prosjektet. I tillegg har oppdrettere og hundeeiere i USA, Storbritannia og ellers på kontinentet vist interesse for å være med videre. Det er veldig viktig med en felles innsats i alle de land vi finner Norsk Buhund nå, - alle vil vi bevare denne verdifulle og flotte rasen sunn og frisk for ettertiden.

HELSEUNDERSØKELSE NORSK BUHUND 2010

Helseundersøkelsen for Norsk Buhund er nå klar (15. Juni). Undersøkelsen er åpen for alle som har buhund, og vi håper at så mange som mulig vil bidra med å besvare undersøkelsen. Målet er en best mulig helse, atferd og livskvalitet for våre hunder, og bevare buhunden frisk og rask slik at også våre etterkommere kan få nyte dens herlige gemytt og selskap.

Nå er det opp til dere, - gå inn på www.hundoghelse.no og gi ditt bidrag til buhundprosjektet.

Det er link fra klubbens hjemmeside – www.buhund.no, der du også finner mer informasjon om helseundersøkelsen og Buhundprosjektet.

Passordet du trenger for å besvare helseundersøkelsen er: **buhund310.**

Du kan legge inn svar for hver hund du har, også avdøde hunder. Tips også gjerne andre buhundvenner om undersøkelsen, vi er avhengig av en liten "dugnads-innsats" for nå ut til alle som har buhund! Kjenner du noen som ikke har tilgang til nett er det veldig fint om du kan hjelpe vedkommende å svare. Alle bidrag er viktige for å få en så fullstendig oversikt som mulig over helsa hos Norsk Buhund. Undersøkelsen vil ligge oppe noen måneder, og innen høsten 2010 håper vi at så mange buhundeiere som mulig har svart.

DNA-TEST KATARAKT OG ØYELYSING

Det har så langt vært arrangert fire felles samlinger med øyelysing og blodprøvetaking. Tre i Norge og en i Danmark. Buhundeiere og oppdrettere har gjort en kjempeinnsats for å få dette til. I Danmark ble 31 hunder undersøkt og tatt blodprøver fra på Hobro Dyrehospital i November 2009, og i Norge har totalt 129 hunder blitt undersøkt, - fordelt på Morokulien i August 2009 og to øyelysingsrunder på Norges Veterinærhøgskole i november 2009 og april 2010.

Alle disse samlingene har vært særs hyggelige "Buhund-begivenheter", med bare hyggelige hunder og eiere. Nå arbeides det med å arrangere en felles øyelysingsrunde med blodprøveuttak i Sverige. Denne vil om alt går etter planen bli avholdt i forbindelse med Buhundringens årlige utstilling i Kolmården august 2010. Følg med på Buhundringens hjemmeside for mer info.

Vi sitter nå med mye materiale som skal gås gjennom. Øyelysingsresultatene og blodprøvene er grunnlaget vi behøver for å begynne jakten på mutasjonene som forårsaker katarakt hos Norsk Buhund. Når vi finner mutasjonen, eller endringen i arvematerialet, - kan vi gå videre og utvikle DNA-testen som vil gi oss svar på om en hund er bærer av gen for katarakt eller ikke.

Arbeidet med DNA-testen vil ta litt tid, og vi er avhengig av finansiering til å kjøre analysene. Vi har imidlertid kommet meget langt på kort tid og med begrenset ressursbruk. Resultater fra

undersøkelsen vil bli presentert når vi har gått gjennom materialet. Foreløpige resultater viser at vi har ca 50 % PNK (Pulverulent Nukleær Katarakt – ”Buhundkatarakt”). Dette er ikke uventet, - det er samme andel som Bjerkås/Haaland fant i sin studie fra 1995. Alt tyder på at denne type katarakt har liten klinisk betydning for hundene, - de fleste fungerer meget godt med disse forandringene i linsen. Siden så mange også har forandringene, kan hunder med PNK godt brukes i avl, men da pares med en hund som er fri for dette.

Når det gjelder annen type katarakt, - arvelig utviklingskatarakt ser det ut til at vi nå har flere hunder med denne typen sammenliknet med studien fra 1995. Foreløpig kan det se ut som ca 20 % av hundene har denne typen (mot ca 10 % i 1995). Denne typen katarakt kan gi synsnedsettelse i varierende grad hos hunden. Forandringene finner vi i forskjellige deler av linsen, - vi har både kortikal, bakre pol, nukleær og i fremre segment av linsen, med en overvekt på kortikal og bakre pol. Om disse lokalisasjonene i linsen har samme eller forskjellig arvelige bakgrunn vet vi ikke ennå, men det er noe av det vi håper å finne ut av gjennom Buhundprosjektet. En DNA-test vil gjøre det lettere for oss avlsmessig å jobbe med denne øyesykdommen hos buhund, da kan en blodprøve gi oss svar på om hunden er bærer eller ikke i ung alder. Inntil vi har dette, er regelmessig øyelysing av alle buhunder (se anbefalte øyelysingsrutiner under Buhundprosjektet på hjemmesiden) eneste måten vi har for å oppdage dette. Hunder med denne typen katarakt bør ikke brukes i avl.

Selv om vi altså har en del katarakt hos Norsk Buhund, - er det mye positivt som har kommet ut av de øyelysingsrundene som er gjennomført. Det er veldig lite annen øyesykdom hos Norsk Buhund, - dvs. vi har sunne øyne både med hensyn til øyelokk og andre deler av øyet som f.eks netthinnen. I netthinnen kan man hos mange raser se arvelige øyelidelser, men hos Norsk Buhund ser det altså ut til at dette forekommer sjelden. Det er imidlertid noe vi skal følge nøye med på, - gjennom regelmessig øyelysing.

Igjen, - en STOR TAKK til alle som har bidratt og fortsetter og bidra til prosjektet! Følg med på hjemmesiden til klubben www.buhund.no for aktivitet fremover i forbindelse med prosjektet 😊